

nende".

Et mindretal af udvalgets medlemmer foreslår, at reglen udformes således, at ransagning slet ikke må foretages hos de personer, der i medfør af lovens § 170, stk. 1 og 4, er udelukket fra at afgive vidneforklaring i sagen, jf. side 102 f.

Til § 796.

Bestemmelsen indeholder regler om kompetencen til at træffe afgørelse om ransagning.

Stk. 1 indebærer i forhold til gældende ret den ændring, at politiet tillægges kompetencen til at træffe afgørelse om ransagning af de i § 793, stk. 1, nr. 2, nævnte genstande hos mistænkte. Ransagning kan således besluttes af politiet med hensyn til en mistænks uaflåste taske eller kuffert, bil, have m.v. Henlæggelsen af kompetencen til politiet i disse tilfælde er foreslået af et flertal af udvalgets medlemmer.

For så vidt angår ransagning af de i § 793, stk. 1, nr. 1, nævnte genstande over for mistænkte samt ransagning over for ikke-mistænkte, kræves der ifølge stk. 2, 1. pkt., retskendelse.

Om baggrunden for den foreslåede fordeling af kompetencen henvises til kapitel 3.2., side 62 ff, og kapitel 4.2., side 72 f.

Stk. 2, 2. og 3. pkt. og stk. 4, indeholder bestemmelser om retskendelsens indhold og om fremgangsmåden ved behandlingen af en af politiet fremsat begæring om ransagning. Den adgang, som efter stk. 4 skal gives for den, mod hvem indgrebet retter sig, til at udtale sig, inden retten træffer afgørelse om ransagning, gælder ikke for retsmøder, der afholdes med henblik på at opnå rettens forudgående kendelse om ransagning, jf. henvisningen til § 748, stk. 1, 2. pkt. Reglen vil derfor kun få praktisk anven-

delse i de tilfælde, hvor retten efterfølgende tager stilling til, om en ransagning, foretaget på grundlag af "periculum in mora"-reglen i stk. 3, skal godkendes. Udtalelse kan afgives til politirapport, der videregives til retten. En anmodning om at udtale sig direkte over for retten skal dog imødekommes. Der henvises i øvrigt til kapitel 3.3., side 65 f, og kapitel 4.2., side 72.

Stk. 3 indeholder en regel om de tilfælde, hvor øjemedet ville forspildes ved at afvente en retskendelse ("periculum in mora"). Reglen giver politiet adgang til at træffe en foreløbig beslutning om ransagning i disse tilfælde. Indgrebet skal i så fald snarest og senest inden 24 timer forelægges for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes. Såfremt der efter ransagningens gennemførelse meddeles samtykke til indgrebet (som hovedregel skriftligt, jf. § 795, stk. 1, og § 796, stk. 5), bortfalder pligten til at forelægge indgrebet for retten. Meddeles samtykke efter forelæggelse af sagen for retten, skal retten ikke tage stilling til indgrebet, jf. nærmere side 67 f og side 76.

Stk. 5 indeholder en bestemmelse om betydningen af, at en mistænkt meddeles samtykke til ransagning. Hvis samtykke meddeles, indebærer det, at kompetencen til at træffe bestemmelse om indgrebet overføres til politiet. Samtykke medfører derimod ikke, at de øvrige regler i lovens kapitel 73, herunder kravene til kriminalitetens art, mistankens styrke og indikationen, kan fraviges. Politiet vil således ikke kunne træffe bestemmelse om ransagning, medmindre betingelserne i § 794, stk. 1 og 2, er opfyldt, selv om der meddeles samtykke til indgrebet. Det foreslås, at samtykke som efter de gældende regler skal foreligge skriftligt.

Om begrundelsen for udformningen af reglen henvises til kapitel 3.4., side 66 ff.

Bestemmelsen i stk. 6 er indsat i lovudkastet med henblik på at skabe hjemmel for politiet til at foretage ransag-

ning af gerningssteder, hvor det ikke er praktisk muligt forinden at opnå samtykke fra den ikke-mistænkte, der har rådighed over lokaliteten eller genstanden. Reglen har især betydning, hvor der konstateres indbrud i huse eller lejligheder, hvis indehavere er bortrejst, eller i ubeboede sommerhuse. Underretning om en ransagning foretaget i medfør af denne regel skal snarest gives den, der har rådighed over lokaliteten eller genstanden, men sagen skal ikke forelægges for retten. Der er dog adgang til at indbringe en sådan ransagning for retten i medfør af reglen i retsplejelovens § 746, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til kapitel 4.3., side 73 ff.

Til § 797.

I stk. 1 foreslås, at den proportionalitetsgrundsætning, som antages at gælde ved alle straffeprocessuelle tvangsindgreb, lovfæstes også for ransagning. Reglen gælder for indgreb både mod mistænkte og ikke-mistænkte og foreslås udformet i overensstemmelse med retsplejelovens § 782, stk. 1, om indgreb i meddelelshemmeligheden. Der henvises i øvrigt om proportionalitetsgrundsætningen til kapitel 3.1.4., side 61.

Stk. 2 indeholder en bestemmelse om, at der ved afvejningen efter stk. 1 særligt skal lægges vægt på, om ransagningen er forbundet med ødelæggelse eller beskadigelse af ting, jf. nærmere kapitel 5.2.6., side 88 f.

Til § 798.

Bestemmelsen i lovudkastets § 798 indeholder regler om politiets fremgangsmåde ved gennemførelsen af ransagninger.

I stk. 1 lovfæstes den almindelige grundsætning om skånsomhed, som antages at gælde for alle straffeprocessuelle tvangsindgreb. En lignende regel findes i dag i retsplejelovens § 800. Lovudkastets bestemmelse er udformet, således at det specielt angives, at ransagning så vidt muligt